

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa D. M.

przeciwko Szkole Podstawowej w L.

o przywrócenie do pracy na poprzednie warunki pracy i płacy związane z przeniesieniem w stan nieczynny,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 listopada 2011 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 17 grudnia 2010 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 17 grudnia 2010 r., wydanym na skutek apelacji wniesionej przez obie strony postępowania od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy w S. z dnia 14 września 2010 r., zmienił (w całości) zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo powódki D. M. o przywrócenie jej do pracy na poprzednie warunki pracy i płacy

związane z przeniesieniem jej w stan nieczynny w pozwanej Szkole Podstawowej w L. oraz oddalił apelację powódki.

Powódka wywiodła skargę kasacyjną od wymienionego wyroku i opierając ją na podstawie naruszenia prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 20 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela oraz niewłaściwe zastosowanie art. 18^{3a} § 1 k.p. wniosła o uchylenie tego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez przywrócenie do pracy w pozwanej Szkole Podstawowej na poprzednich warunkach pracy i płacy związanych z przeniesieniem w stan nieczynny, a w razie nieuwzględnienia tego żądania, o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

W skardze kasacyjnej został zawarty wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparty na treści art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. i wskazujący, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości

stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Jeśli więc wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, poprzez odwołanie się do art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jak w rozpoznawanej sprawie, wskazuje na oczywistą zasadność skargi, to w jego uzasadnieniu powinny znaleźć się odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002, nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003, nr 18, poz. 437), jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy jest ono z góry widoczne dla każdego prawnika, bez potrzeby głębszej analizy prawniczej, gdy jest zupełnie pewne i nie może ulegać żadnej wątpliwości, gdy podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2008r., I UK 11/08, LEX nr 491 538), gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963r, II CZ 3/63, OSPiKA 1963, nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wywodu prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynika. Ma to być przy tym

zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Powódka, formułując wniosek o przyjęcie jej skargi kasacyjnej do rozpoznania i odwołując się do regulacji zawartej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., wskazała, iż Sąd Okręgowy przyjął jako mającą wprost zastosowanie tezę zawartą w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2005 r., II PK 392/04, zgodnie z którą „zmiana planu nauczania może uzasadniać rozwiązanie stosunku pracy na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela z nauczycielem wykonującym wyłącznie funkcje wychowawcze w świetlicy, jeżeli w jej wyniku możliwe będzie przydzielenie zajęć wychowawczych w świetlicy nauczycielom prowadzącym działalność dydaktyczną, a nie mającym pełnego obciążenia”, jednakże nie zwrócił uwagi na treść uzasadnienia w/w wyroku Sądu Najwyższego, w szczególności na stwierdzenie, że: „plan nauczania odnosi się tylko do zajęć edukacyjnych, religii, etyki i dodatkowych zajęć edukacyjnych, co wynika z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142 ze zm.). Jego zmiana nie mogła zatem uzasadniać zwolnienia powódki z pracy, gdyż wykonywała ona jedynie funkcje wychowawcze w świetlicy, co nie jest objęte planem nauczania”. Zdaniem skarżącej w rozpoznawanej sprawie jest zaś oczywiste, że zmiany organizacyjne nie dotyczyły świetlicy szkoły, a tym samym „nie było przesłanek, aby powódka, nauczycielka świetlicy, nie mogła w dalszym ciągu być zatrudniona w w/w świetlicy szkoły jako wychowawca”. Powódka dodała też, że „sąd drugiej instancji w swoich rozważaniach całkowicie pominął i nie przeprowadził analizy faktycznej i prawnej w zakresie tej przeprowadzonej przez sąd pierwszej instancji”. Natomiast sąd ten w uzasadnieniu swojego wyroku odwołał się do poglądu Sądu Najwyższego zawartego w wyroku z dnia 12 lipca 2001 r., I PKN 549/00, LexPolonica nr 360742, OSNP 2003, nr 11, poz. 271). Taki sposób uzasadnienia zaistnienia przesłanki przedsądu, o której mowa w powołanym wyżej przepisie, z całą pewnością nie mógł wszakże przekonać Sądu Najwyższego o potrzebie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z tej przyczyny, iż jest ona oczywiście uzasadniona. Przede wszystkim

bowiem skarżąca, odwołując się do wskazanych we wniosku poglądów judykatury, przeoczyła tę okoliczność, że sformułowana przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 sierpnia 2005 r., II PK 392/04, teza, na którą powołał się sąd drugiej instancji, w pełni uwzględniała wskazany wcześniej w uzasadnieniu tego wyroku fakt, że „plan nauczania odnosi się tylko do zajęć edukacyjnych, religii, etyki i dodatkowych zajęć edukacyjnych, co wynika z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142 ze zm.). Świadczyła o tym dalsza część cytowanego uzasadnienia, w której znalazło się następujące stwierdzenie: „jeżeli bowiem zmiany planu nauczania lub zmiany organizacyjne spowodują, iż nauczyciele prowadzący działalność dydaktyczną nie będą mieli pełnego obciążenia, to szkoła może uzupełnić godziny brakujące im do pensum w ten sposób, że zgodnie z Kartą Nauczyciela przydzielili im pewną ilość godzin zajęć wychowawczych w świetlicy. Świetlica nie jest odrębnym zakładem pracy, lecz stanowi część szkoły, która jest pracodawcą dla wszystkich zatrudnionych w niej nauczycieli. W takiej sytuacji może istnieć związek przyczynowy (...) między zmianą planu nauczania a koniecznością zwolnienia nauczyciela wykonującego pracę w świetlicy”. Nawet pobieżna lektura pisemnych motywów zaskarżonego wyroku musi natomiast prowadzić do wniosku, iż sąd drugiej instancji nie tylko respektował przedstawione stanowisko Sądu Najwyższego, ale wręcz uczynił je podstawą swoich rozważań, dodatkowo odwołując się w tym zakresie do poglądu zawartego w wyroku z dnia 29 marca 2001 r., I PKN 318/00 (OSNP 2003, nr 2, poz. 31). To wszystko musi przemawiać za uznaniem, iż postępowanie sądu drugiej instancji w żadnym razie nie było efektem sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Tylko to uzasadniałoby zaś przyjęcie, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Co do zawartej w uzasadnieniu wniosku powódki o przyjęcie jej skargi kasacyjnej do rozpoznania sugestii, jakoby sąd drugiej instancji „w swoich rozważaniach całkowicie pominął i nie przeprowadził analizy faktycznej i prawnej w zakresie tej przeprowadzonej przez sąd pierwszej instancji”, należy z kolei podkreślić, że skarga ta w ogóle nie została oparta na dopuszczalnej podstawie naruszenia przepisów postępowania (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.). Wypada również

dodać, iż podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), co oznacza, że przy merytorycznym rozpoznaniu wniesionej skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy nie mógłby uwzględnić zarzutów dotyczących błędnych ustaleń faktycznych i nieprawidłowej oceny materiału dowodowego, a tym samym przy rozstrzygnięciu zarzutów dotyczących wyłącznie naruszenia prawa materialnego byłby związany dokonanymi przez sąd drugiej instancji ustaleniami faktycznymi (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, iż powódka w żaden sposób nie wykazała potrzeby rozpoznania jej skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 13 ust. 4 w związku z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.